

THE STUDENT UNION OF LATVIA
(LATVIJAS STUDENTU APVIENĪBA)

THE INSTITUTE OF EDUCATIONAL AND YOUTH POLICY (IEYP)

THE RESEARCH AND EDUCATIONAL CENTER OF APPLIED INFOR-
MATICIS OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE

**PROCEEDINGS OF
THE INTERNATIONAL ACADEMIC CONGRESS
«EUROPEAN RESEARCH AREA: STATUS,
PROBLEMS AND PROSPECTS»**

01–02 September 2016

Riga
LSA
2016

RIGA, 01–02 September 2016
The International Academic Congress
European Research Area: Status, Problems and Prospects

Congress Proceedings Publications. Book of Abstracts

The Institute of Educational and Youth Policy (IEYP)
The Student Union of Latvia (LSA)
The Research and Educational Center of Applied Informatics of
National Academy of Sciences of Ukraine

Technical organizer

P.O. Box IEYP, St Avenue L. Kurbas, 5-B, 03148, Kyiv, Ukraine

Congress Secretariat

P.O. Box LSA, Mārstaļu iela 2/4, Rīga, LV – 1050

Available online at:

<http://novaosvita.com.ua/wp-content/uploads/2016/09/Congress-Riga2016.pdf>

The abstracts are reproduced directly from the author manuscripts.
The authors are solely responsible for the contents and opinions expressed therein.

Published by: Latvijas Studentu apvienības

ABSTRACTS

SECTION 1

ANTHROPOLOGY

Sokhatska M. HAGIOTHERAPICAL ANTHROPOLOGY AS A DISCIPLINE HAGIOTHERAPY.....7

SECTION 2

BIOLOGY

Besarabchuk I. RESEARCH PROSPECTS OF URBAN FLORA IN LUTSK CITY (VOLYN REGION).....10

Ulizko P., Bobrova O., Nardid E., Goriacha I., Schetinsky M. CRYOPRESERVATION OF ANIMALS' ERYTHROCYTES.....13

SECTION 3

GEOGRAPHY

Maslyak P., Gryniuk O., Kazantseva K. THE PROBLEMS OF RECREATION FOR CHILDREN IN CONNECTION WITH RUSSIAN INTERVENTION IN UKRAINE.....16

SECTION 4

JOURNALISM AND PUBLISHING

Figol N., Pobidash I. ELECTRONIC EDITING IN STUDENT'S PERCEPTION.....18

Trachuk T. THE HISTORY OF THE FORMATION OF THE THEORY OF JOURNALISM IN UKRAINE.....20

SECTION 5

HISTORY AND ARCHEOLOGY

Garbaruk A., Galan O., Kazmirchuk O., Kravec A., Kurchaba O. EDUCATIONAL PROCESSES AMONG POLISH MINORITY OF VOLYN (THE BEGINNING OF 1990s – 2010s) 23

Ruda V. MAASTRICHT TREATY AS LEGAL FOUNDATION OF THE «SECOND PILLAR» OF THE EU.....25

Teslenko O. THE PROBLEM FIELD OF FORMATION OF THE COLONISTS EDUCATIONAL SYSTEM IN THE CONTEXT OF RUSSIAN IMPERIAL POLICY.....28

SECTION 6

MATHEMATICS

Chornenka O. SYSTEMS OF LINEAR HOMOGENEOUS DIFFERENTIAL EQUATIONS WITH PARAMETER AND IRREGULAR SINGULAR POINT.....30

SECTION 7

ENGINEERING

Horban M. RESULTS THE THEORETICAL AND EXPERIMENTAL RESEARCH OF TWO-FREQUENCY INERTIAL SCREENER CLASSIFICATION FOR BULK MATERIAL.....34

SECTION 8

MEDICINE & VETERINARY MEDICINE

Banadyha N., Voloshyn S. ACTIVITY OF INFLAMMATORY CYTOKINES AND GENE G308A POLYMORPHISM OF TUMOR NECROSIS FACTOR ALPHA IN CHILDREN WITH DIFFERENT VARIANTS OF THE COURSE OF BRONCHIAL ASTHMA.....42

Zvyagintseva T., Myronchenko S. NITRIC OXIDE METABOLITES AND MORPHOLOGICAL CHANGES IN THE SKIN OF GUINEA PIGS IN LOCAL EXPOSURE TO ULTRAVIOLET IRRADIATION IN ERYTHEMA PERIOD.....44

SECTION 9 MECHANICS

Polischuk T. DETERMINATION OF THE PREFRACTURE ZONES AT THE CORNER POINT OF PIECE-HOMOGENEOUS ELASTIC BODY.....	47
---	----

SECTION 10 POLITOLOGY

Piddubnii S. PROVIDING PUBLIC GOODS AND SERVICES AS FAMILY POLICY INSTRUMENT FOR EU.....	52
---	----

SECTION 11 PEDAGOGY

Adamiuk N. BACK TO THE ISSUE OF INTRODUCTION OF THE EDUCATIONAL SUBJECT «UKRAINIAN SIGN LANGUAGE».....	55
---	----

Baldynyuk O. THE ROLE OF LIBRARIES IN CULTURAL AND EDUCATIONAL WORK AMONG THE POPULATION (1920-1930 YEARS OF THE TWENTIETH CENTURY)	56
--	----

Bedran R. DEVELOPING HEALTH KEEPING ENVIRONMENT AS THE CONDITION OF FORMATION OF HEALTH CULTURE OF PRESCHOOL CHILDREN.....	58
---	----

Chykalova T. ETHNO-CULTURAL COMPONENT IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE EDUCATIONAL MANAGERS.....	60
---	----

Fast O. INNOVATION IN DOCTORAL TRAINING IN THE EU CONTEXT: LEAGUE OF EUROPEAN RESEARCH UNIVERSITIES PRACTICES STUDY.....	62
---	----

Kalaur S. THE NECESSITY OF EXTENSIVE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS OF SOCIAL SPHERE CONCERNING THE RESOLVING CONFLICTS IN PROFESSIONAL ACTIVITY.....	63
---	----

Khomenko K. PROFESSIONAL TRAINING OF PHYSICIANS IN UNIVERSITIES OF POLAND AND UKRAINE.....	66
---	----

Kravchinska T. FEATURES OF MANAGEMENT OF DISTANCE STUDIES.....	69
---	----

Moroz D. THEORETICAL FOUNDATIONS OF FORMING VALUABLE ATTITUDE TO HEALTH OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN.....	71
--	----

Petrenko V. THE PHILOSOPHICAL ANALYSIS OF MANAGERS' INTERCULTURAL PROFESSIONAL INTERACTION COMPETENCE.....	74
---	----

Shafranska T. A REVIEW OF INTERNATIONAL ETHICAL CODES FOR THE FORMATION OF DEONTOLOGICAL CULTURE OF FUTURE PHARMACISTS.....	77
--	----

Tutova T. PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS PREPARATION FOR THEIR COLLABORATION WITH HETEROGENEOUS GROUPS OF STUDENTS.....	78
---	----

SECTION 12 AREA STUDIES & SOCIO-ECONOMIC GEOGRAPHY

Sehida K., Kravchenko K. THE RETROSPECTIVE ANALYSIS OF FORMATION OF DEMOGRAPHIC POTENTIAL IN KHARKIV REGION.....	82
---	----

SECTION 13 FOOD TECHNOLOGY

Prilipko T., Bukalova N. CONTROL OF QUALITY OF RAW MATERIAL FOR THE MILK PRODUCTION ACCORDING TO THE EU REGULATIONS.....	85
---	----

SECTION 14 SOCIOLOGY

Kalashnikova L., Chorna V. ASPECTS OF RESEARCHES OF PROCESSES OF LABOR MIGRATION.....	88
--	----

SECTION 15 TECHNICAL SCIENCES

- Belianska A., Klymenko I., Vaschenko L., Galkova N.** IMPROVE THE TECHNOLOGY OF PURIFICATION MUNICIPAL WASTEWATER.....91
- Bezkrivna M., Panasyk A.** THE USAGE OF HIGH SPEED IMPULSE LIQUID JETS FOR PUTTING OUT OF GAS BLOWOUT.....93
- Shmukler V., Bugayevskiy S., Zadorozhny A., Gerasymenko V., Kovalenko A.** FEATURES OF THE FORMWORK FOR THE CONSTRUCTION OF COMPLEX GEOMETRIC SHAPES OF BUILDINGS WITH THE USE OF SHOTCRETE TECHNOLOGY.....95

SECTION 16 TRANSPORT

- Pluzhnik O., Olianuk N., Vasylichenko K.** ENSURING TRAFFIC SAFETY THROUGH THE INTRODUCTION OF TRAFFIC CONTROLLERS PROFESSIONAL SELECTION BY THEIR TYPES OF TEMPERAMENT.....100

SECTION 17 PHILOLOGY AND LINGUISTICS

- Dubrovskiy R.** THE ARTISTIC VISION OF TOTALITARISM IN THE POETRY BY GALYNA HORDASEVYCH....103
- Horbach O.** COMPOSITION AS AN INNOVATIONAL PHENOMENON OF THE MODERN LINGUISTICS.....105
- Hryniuk O.** FUNCTIONAL EQUIVALENTS OF LEXICAL UNITS IN MODERN GERMAN.....107
- Lukyanchenko M.** THE INFLUENCE OF THE PHILOSOPHY OF EXISTENTIALISM ON THE FORMATION OF CONCEPTUAL SPACE IN THE AUTOBIOGRAPHICAL STORY «ALL SAID AND DONE» BY SIMONE DE BEAUVOIR.....108
- Poliarenko V.** THE MAIN ASPECTS OF INTERCONNECTION BETWEEN MENTALITY AND LANGUAGE AS PART OF NATIONAL CULTURE: ETHNIC MENTALITY.....111
- Shyjka S.** SOME FEATURES OF UKRAINIAN TOPONYMY.....113
- Tyschenko O.** ANTONYMS AS MEANS OF EXPRESSING THE ANTITHESIS IN THE HEADLINES OF GREEK NEWSPAPER ARTICLES.....115
- Virych O.** INTERPRETATION OF THE ART WORLD AS AN INFORMATION SPACE IN THE PROSE OF M. MATIOS.....116
- Wang Y.** THE STRATEGIES OF SEMANTIC MOTIVATION IN SINO-ENGLISH LEXICAL RELATIONS.....119
- Yemelyanova M.** FEATURES OF UKRAINIAN LANGUAGE TEACHING TO FOREIGN STUDENTS FROM TURKMENISTAN.....121

SECTION 18 ECONOMICS AND MANAGEMENT

- Netreba I.** USING OF NOTIONS OF COMPOSITIONAL CONCEPT OF MANAGEMENT EFFICIENCY FOR EVALUATION OF INFORMATION SYSTEMS AT THE ENTERPRISE.....123
- Rozman A.** CREATION OF THE UNIQUE VALUE PROPOSITIONS IN RETAILING.....125
- Simakhova A.** THEORETICAL ECONOMIC BASICS OF THE SOCIALITY DEVELOPMENT IN THE GLOBAL CONTEXT.....126

SECTION 19 ACCOUNTING AND AUDITING

- Halas S.** THE MAIN WAYS OF MODERNIZING ACCOUNTING IN BUDGETARY INSTITUTIONS.....128

SECTION 20

LAW AND INTERNATIONAL LAW

Babich-Kasianienko K. BARRIER-FREE ENVIRONMENT FOR PERSONS WITH DISABILITIES IN UKRAINE... 130	130
Bodnar S. ADMINISTRATIVE LAW SIGNS CATEGORIES «ADJUDGEMENT».....132	132
Dykan D. GENERAL DESCRIPTION OF THE SUBJECT OF CORRUPTION CRIMES.....134	134
Mishchenko M. CRIMINAL RESPONSIBILITY FOR PHYSICAL ABUSE OF CHILDREN IN THE FAMILY FOR THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE.....136	136
Politova A. THE CONTENTIOUS ISSUES ENFORCEMENT IN THE SPHERE ILLEGAL ENRICHMENT.....137	137
Prilipko T., Prilipko L. TASK AND PRIORITIES OF PUBLIC POLICY OF UKRAINE IN INDUSTRIES OF SAFETY OF FOODSTUFFS AND INTERNATIONAL NORMATIVELY-LEGAL BASES OF SAFETY OF FOOD PRODUCTS.....139	139
Prus L., Ruda T., Popel S., Moldovan E., Konovalov Y. PROBLEM ASPECTS OF ORGANIZING OF MONITOR THE CORRECTNESS OF CUSTOMS VALUATION.....142	142
Rudchenko I. ENTERPRISE AS A SUBJECT OF INNOVATION ACTIVITY IN UKRAINE.....145	145

SECTION 21

HEALTH, SPORT AND PHYSICAL EDUCATION

Voloshina I., Koriaka Y. USING THE INDEX METHOD WITH THE AIM OF DETERMINING STUDENTS' PHYSICAL FITNESS.....147	147
---	-----

PROFESSIONAL TRAINING OF PHYSICIANS IN UNIVERSITIES OF POLAND AND UKRAINE

Kateryna Khomenko,
Assistant, Sumy State University, Sumy, Ukraine

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ ПОЛЬЩІ Й УКРАЇНИ

Катерина Хоменко,
асистент, Сумський державний університет, м. Суми, Україна

Вступ. Останні роки спостерігаємо глибокі соціально-економічні зміни, які потребують нових якостей людини, які можна досягнути шляхом модернізації освіти. У нових економічних умовах та умовах глобальної конкуренції виникає потреба у підвищенні конкурентоздатності людини. Основою цього є можливість отримання якісної освіти, яка є неперервною та орієнтованою на особистість.

Сучасна європейська освіта вступає у новий етап, а саме міжнародну інтеграцію, яка потребує взаємне зближення національних освітніх систем різних країн для формування єдиного освітнього простору для ефективної реалізації задач Європи майбутнього.

Мета. Тому вважаємо актуальним провести порівняльний аналіз освітніх систем України і західної сусідки Польщі. Цей аналіз висвітлить перспективи подальшого співробітництва в області освіти.

Виклад основного матеріалу. В Україні, як і у Польщі більшість студентів навчаються у державних вузах. У Польщі, яка має 132 державних і 321 недержавних

вузів, їх доля складає близько 70%, в Україні, яка має 215 державних і 110 недержавних вузів — близько 55%. При цьому тривалість навчання на окремих рівнях вищої освіти різна. За деякими виключеннями, свідоцтвом про закінчення вузу в Україні є диплом державного зразка, тоді як всі польські вузи видають диплом європейського зразка, який підвищує мобільність випускників для продовження освіти і працевлаштування. Україна і Польща характеризуються досить високими показниками по співвідношенню студентів з розрахунку на 10 тисяч жителів. Так в Україні цей показник складає 380 осіб, а в Польщі 550 осіб. Динаміка державного фінансування стабільно позитивна і в Польщі, і в Україні. Видатки на вищу освіту в Україні у 2000-2002 рр. суттєво зросли, протягом 2003-2007 рр. відбулася їх стабілізація, а після зниження у 2009-2011 рр., у 2012-2015 рр. знов настав період стабілізації [1, 2]. У таблиці 1 представлено порівняння структури вищої освіти в Польщі та в Україні.

Таблиця 1
Порівняння структури вищої освіти

Польща		Україна	
132/321	державні/недержавні вузи	215/110	
550	кількість студентів на 10 тис. населення	380	
навчальний заклад	умови вступу визначає	держава	
європейського зразка	диплом	державного зразка	

Зіставлення характеру і механізмів модернізації системи освіти у Польщі і в Україні показує ряд відмінностей. Головне з них полягає в мірі участі держави у функціонуванні вищої освіти. Менше третини польських вузів є державними, тоді як в Україні – більше половини. Варто нагадати, що ці показники є досить високими у порівнянні з освітніми системами інших європейських країн.

Вища освіта у Польщі більшою мірою, ніж українська, схильна до міжнародних тенденцій, пов'язаних з посиленням маркетингової орієнтації професійного навчання. Іншими словами, вузи випускають тих фахівців, яких потребує ринок. Орієнтація на ринок праці базується на значно високій автономії і фінансовій самостійності освітніх і наукових установ. Але необхідно відмітити, що на сьогоднішній день наша країна активно починає розвивати механізми підвищення фінансової і управлінської самостійності вищих учбових закладів.

Необхідність впровадження компетентнісного підходу в освітній процес медичних навчальних закладів обумовлена Радою Європи та Концепцією розвитку вищої медичної освіти в Україні. Досвід країн, які застосовують компетентнісний підхід до змісту освіти, дає можливість простежити спільні тенденції, спроби розробити певну систему компетенцій на різних рівнях змісту [3, 4].

У Польщі випускникам медичних університетів присвоюється звання практикуючого лікаря. Під час навчання студенти проходять теоретичну та практичну підготовку. Після закінчення медичного університету лікар повинен мати теоретичні та практичні знання, володіти методами профілактики, лікування та реабілітації в об'ємі, необхідному для практикуючого лікаря, вміти обстежувати пацієнта, проводити додаткові обстеження, встановлювати попередній діагноз, призначити лікування та надати першу допомогу при станах, які загрожують життю [5, 6].

Зміст навчання в медичних університетах визначається Стандартами навчання, які затверджені розпорядженням Міністра науки і вищої освіти у справі стандартів навчання для окремих напрямів і рівнів навчання [6]. Стандарти визначають загальні питання, у тому числі навчальні години, зміст навчання окремих предметів, які поділяються на предмети загального навчання, основні предмети та спрямовуючі предмети (передклінічні і клінічні), практики, а також список практичних умінь, необхідних випускнику лікарського напрямку.

Так Стандартом [6] передбачені

I Загальні вимоги:

1. Цілісні магістерські навчання на лікарському напрямку тривають не менше ніж 12 семестрів.

2. Число годин занять і практик не може бути менше ніж 5700.

3. Число пунктів ECTS не менше ніж 360.

4. Навчання мають практичний профіль.

5. Напрямок навчання в межах навчання в області медичних наук, наук про здоров'я а також наук про фізичну культуру.

II. Загальні результати навчання (*efekty kształcenia*)

диплом лікаря отримує випускник лікарського напрямку, який:

1) в сфері знань знає:

a) розвиток, будову і функції організму людини в умовах нормальних і патологічних

b) прояви і перебіг хвороб

c) способи діагностичного і терапевтичного досліджень, відповідних для визначених хворобливих станів

d) суспільні і юридичні обумовленості виконання професії лікаря, а також принципи рекламування здоров'я та свої знання спирає на наукові докази і прийняті норми;

2) в сфері вміння уміє:

a) розпізнати медичні проблеми, а також визначити пріоритети в сфері лікарської поведінки

b) розпізнати стани, що загрожують життю і вимагають негайного лікарського втручання

c) запланувати діагностичне дослідження і інтерпретувати його результати

d) призначити відповідне і безпечне терапевтичне дослідження, а також передбачити його наслідки;

3) в сфері суспільних компетенцій:

a) уміє зав'язати і підтримати глибокий і шанобливий контакт з хворим

b) керується благом хворого, ставлячи його на перше місце

c) зберігає лікарську таємницю і права пацієнта

d) володіє свідомістю власних обмежень і вмінням постійного доучування.

Медичні університети Польщі самостійно, незалежно один від одного розробляють свої навчальні плани, які є дуже подібними, так як всі вони базуються на Стандартах розроблених Міністерством науки і вищої освіти.

Становлення і розвиток медичної освіти в Україні у навчальних закладах тісно зв'язаний з радянською і світовою системами медичної освіти. При цьому враховувалися основні принципи загальнодержавної системи освіти і досягнення інших держав у цій сфері [7].

Національна стратегія розвитку освіти України зазначає, що вивчення та запровадження досвіду інших країн є одним з найважливіших завдань. Європейська інтеграція впливає на всі сфери життєдіяльності сучасного суспільства. Не є виключенням і система професійної освіти, у тому числі і медичної. Рівень освіти у країні визначає рівень інтелектуального потенціалу суспільства, створює умови для соціального, економічного та науково-технічного прогресу.

В умовах євроінтеграції пріоритет мають реформи, які змінюючи національну систему професійної підготовки фахівців різних галузей (зокрема медичних працівників), формують конкурентоспроможних у світовому співтоваристві фахівців. Але треба зазначити, що кожна країна підходить до цієї проблеми по своєму: з урахуванням власних традицій, культури, історії.

Робочою групою Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я розроблений галузевий стандарт вищої медичної освіти, який був затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2003 р. за № 239. Стандарт визначає виробничі функції, типові задачі діяльності та уміння, якими повинен володіти випускник вищого медичного закладу.

Українська система професійної підготовки лікарів знаходиться на стадії реформування. Законодавчі та нормативно-правові документи визначають структуру та зміст вищої медичної освіти в Україні. На даний час в Україні здійснені заходи, що спрямовані на підвищення рівня підготовки лікарів: впроваджена незалежна від вищих навчальних закладів система оцінки професійної компетентності студентів та лікарів-інтернів – ліцензійні інтегровані іспити (Крок-1, Крок-2 та Крок-3); розширено діапазон спеціальностей та збільшено тривалість післядипломного навчання лікарів [8].

В Україні освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» присвоюється випускникам після закінчення навчання за 6-тирічною програмою. Освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» присвоюється після закінчення навчання за програмою магістратури і захисту магістерської роботи. Отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» не є необхідним для лікарської діяльності, однак дає право на вступ до аспірантури без набуття необхідного 3-х річного стажу роботи [8].

У нашій країні система безперервної медичної освіти сформована на базі класичних медичних вузів і медичних факультетів університетів, які володіють розвинутою інфраструктурою, високим педагогічним і науковим потенціалом.

У системі медичної освіти домінуюча роль належить профільюючим медичним кафедрам, які безпосередньо здійснюють професійну підготовку студентів-медиків.

Проблемами медичної освіти в Україні сьогодні є неповна відповідність стандартам ЄС і ВФМО, внаслідок низької мотивації студентів та викладачів відбувається зниження якості підготовки медичних кадрів, майже відсутні університетські клініки (4 на усю країну), спостерігається невідповідність умов навчання вимогам часу, велике навчальне навантаження на викладачів, низька інформатизації навчального процесу, недосконалість законодавства, недостатність фінансування вищої школи та ін. [9, 10].

Аналіз підготовки майбутніх лікарів у закладах вищої медичної освіти в Україні дозволив нам виділити наступні недоліки:

- зміни у сучасній підготовці лікарів, обумовлені тим, що вища медична освіта не задовольняє суспільство, має місце зниження якості підготовки фахівців, консерватизм у застосуванні сучасних технологій;

- вища медична освіта у значній мірі будується на основі накопичення нових знань, що формує вміння вирішувати стандартні професійні завдання, діяти у відомих ситуаціях.

На даний час стають очевидними протиріччя між:

- об'єктивною потребою системи охорони здоров'я у висококваліфікованих кадрах та готовністю молодих фахівців до використання сучасних медичних знань у професійній діяльності;

- сформованим рівнем професійних знань, умінь і навиків і можливостями їх реалізації у професійній діяльності.

Дослідження способів якісного поліпшення процесу освіти у вузах йде у декількох напрямках. Продовжується розробка законодавчої бази України щодо стандартизації, сертифікації і акредитації навчання, яка, з одного боку, повинна гармонійно відповідати документам Європейського союзу, а з іншого, зберегти позитивні традиції, які відображають українську культуру. Це є важливим для системи вищої медичної освіти у зв'язку із організацією підготовки лікарів для високоєфективної медичної допомоги пацієнтам. Тому перед вищою медичною освітою є питання не лише про вміст, структуру і технології підготовки високопрофесійних фахівців, а й вирішується завдання формування особових якостей майбутніх фахівців, здатних відповідати виклику часу.

Зберігаючи історичні традиції вітчизняної системи вищої медичної освіти та використовуючи досвід підготовки медичних кадрів, вищої медичній освіті належить сформулювати механізми щодо вбудовування у єдиний освітній простір відповідно до загальноєвропейських вимог на основі Болонського процесу.

Українська система медичної освіти повинна розглядатися не тільки як вузівська структура, яка дає певні професійні знання, а як конкурентоздатний, найважливіший ресурс країни, який можна і потрібно використовувати в економічних, соціальних, політичних і культурних цілях.

Активна інтеграція вітчизняної вищої медичної освіти в міжнародний освітній простір не повинна призводити до втрати досягнень і пріоритетів досвіду підготовки лікарів.

Так, студентів в європейських країнах вчать діяти у суворій відповідності до стандартів лікування, тоді як в Україні вища медична освіта завжди орієнтувалася на розвиток клінічного мислення, індивідуальний підхід до

хворого. Потрібно поєднувати і те і інше, підсилити фундаментальну підготовку на перших курсах.

Навчання в українських вузах медичного спрямування визначається галузевим стандартом вищої медичної освіти (ОПП, ОКХ), який є галузевим нормативним документом, і який визначає нормативний зміст навчання, встановлює вимоги до змісту, обсягу та рівня освітньої та професійної підготовки фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня певної спеціальності.

Освітньо-професійна програма підготовки лікарів передбачає такий розподіл загального навчального часу за циклами підготовки: гуманітарний та соціально-економічний, природничо-науковий, професійно-практичний. Впродовж навчання студент повинен здобути 360 пунктів ECTS.

Практична підготовка студентів здійснюється у формі виробничої практики та професійної клінічної практичної підготовки студентів.

Виробнича практика на 2 та 3 курсах проводиться упродовж навчального року: з догляду за хворими – на 2 курсі (150 годин у 4 семестрі у відділеннях стаціонару); сестринська практика – на 3 курсі (120 годин у 6 семестрі у відділеннях стаціонару).

Професійна клінічна практична підготовка студентів на 4–6 курсах здійснюється відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик під час вивчення клінічних і гігієнічних дисциплін та під час виробничої практики. Виробнича лікарська практика на 4 курсі (4 тижні) та 5 курсі (4 тижні) проводиться або упродовж навчального року, або у літній період за рішенням Вченої ради вузу.

Вимоги до практичної підготовки студентів визначені у програмах з виробничої практики та у всіх типових навчальних програмах з клінічних дисциплін, у тому числі у наскрізних навчальних програмах з внутрішньої медицини, педіатрії, хірургії, акушерства і гінекології. Обсяг практичної роботи студентів в амбулаторно-поліклінічних установах становить не менше 25% від кількості навчальних годин, передбачених на практичні заняття з дисципліни.

На сучасному етапі розвитку вищої освіти у Польщі відбуваються великі зміни у змісті вищої освіти. Навчальні заклади розробляють навчальні програми, які базуються на результатах навчання. Результат навчання є основою, навколо якої будується ціла навчальна система, з урахуванням нових вимог до навчального процесу.

Висновки. Знання теорії і практики міжнародної професійної освіти відкриває додаткові можливості для пошуку перспективних напрямів оптимізації освітнього процесу, проте важливо враховувати українські традиції і вибирати лише ті концепції, технології, методи і засоби, які довели свою ефективність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Симаева И.Н., Кузнецова Т.Ю., Короткевич М.И. Модернизация образования и науки в России, Польше и Литве: сравнительный анализ. – Балтийский регион. – 2011. – №2. – С. 95–101.
2. Жилияев І.Б., Ковтунець В.В., Сьомкін М.В. Вища освіта України: стан та проблеми. – К.: Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, 2015. – 96 с.
3. Бухальська С.Є. Компетентнісний підхід. Теоретичний аналіз ключових дефініцій вищої медичної освіти. – Нова педагогічна думка. – 2009. – № 2. – С. 84–88.

4. Юшчак К.А. Актуализация профессионально-ценностных ориентаций студентов в процессе высшего педагогического образования в Польше : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования». – Щецин, 2000. – 22 с.
5. Грищук Л.А., Городецкий В.Е. Медична освіта у Польщі. – Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 124 с.
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. – Dziennik Ustaw z dnia 5 czerwca 2012 r. – Poz. 631.
7. Клішевич Б.А., Рум'янцев Ю.В., Гончаренко І.Ф. Історія становлення медичної освіти в Україні як державного нормативного компонента військово-медичної освіти. – Медична освіта. – 2011. – № 1. – С. 84–90.
8. Кліщ Г.І. Професійна підготовка лікарів в університетах Австрії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». – Тернопіль, 2013. – 20 с.
9. Москалюк В.Д., Сидорчук А.С. Якісна медична освіта в Україні на до дипломного етапі: міф чи реальність? – «Молодий вчений». – 2014. – № 1 (03) – С. 155–157.
10. Чайковський Ю.Б., Хламанова Л.І. Додипломна вища медична освіта в Україні: що можна змінити вже сьогодні? – Медична освіта. – 2015. – № 1. – С. 125–128.

FEATURES OF MANAGEMENT OF DISTANCE STUDIES

Tetiana Kravchinska,
*Senior Lecturer, Candidate of Pedagogical Sciences,
State higher educational establishment
University of Management of Education
National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ДИСТАНЦІЙНИМ НАВЧАННЯМ

Тетяна Кравчинська,
*старший викладач, кандидат педагогічних наук,
Державний вищий навчальний заклад
Університет менеджменту освіти
Національної академії педагогічних наук України*

Дистанційне навчання представляє собою нову організацію освіти, що ґрунтується на використанні як кращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, а також на принципах самоосвіти. Воно призначене для широких верств населення незалежно від матеріального забезпечення, місця проживання та стану здоров'я.

Останнім часом проблеми дистанційного навчання приділяється велика увага в педагогічній літературі, бо дистанційне навчання є однією з форм неперервної освіти, що покликана реалізувати права людини на освіту й отримання інформації.

Один з напрямків процесу інформатизації сучасного суспільства є інформатизація освіти – процес дослідження та забезпечення сфери освіти методологією та практикою розробки та оптимального використання сучасних або, як їх прийнято називати, нових інформаційних технологій, орієнтованих на реалізацію психолого-педагогічних цілей навчання. Дистанційне навчання не являє собою денне чи заочне навчання, бо воно може поєднувати декілька форм, які інтегрують провідний педагогічний досвід усіх освітніх національних систем, які використовують нові навчальні технології.

Дистанційна форма навчання, як будь-яка інша форма навчання, не може бути ізольованою від загальної системи освіти. Дистанційне навчання – вже досить поширена форма навчання для України, тому багато труднощів виникає в процесі її застосування. На сучасному етапі управління в системі дистанційного навчання потребує фундаментальної розробки на основі теорії управління соціальними системами, наукових підходів, синтезу філософії та психології освіти, врахування особливостей функціонування закладу освіти як відкритої, динамічної, детермінованої системи. Досвід використання різноманітної комп'ютерної техніки накопичено в різних ланках освіти й висвітлено в багатьох вітчизняних та зарубіжних виданнях, але немає чітких розробок щодо управління в системі дистанційного навчання, що і визначає проблему нашого дослідження.

Головною метою дистанційного навчання є надання громадянам нашої держави можливості отримання якісних знань, набуття відповідних умінь та навичок за місцем їх проживання або тимчасового перебування з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та відповідного програмного забезпечення [1].

Дистанційне навчання – це цілеспрямований процес інтерактивного (діалогового), асинхронного або синхронного взаємодії викладача і студентів між собою і з засобами навчання, індивідуальний до їх розташування у просторі та узгоджений у часі. А дистанційна освіта – це освіта, що реалізується за допомогою дистанційного навчання, по завершенні якого видається диплом або інший документ [2].